

Utbildningsinspektion i Dahlstiernska gymnasiet, gymnasieskola

Innehåll

Inledning	1
Underlag	1
Beskrivning av skolan.....	2
Sammanfattande bedömning.....	2
Bedömning av resultaten.....	3
Bedömning av genomförandet.....	3
Bedömning av förutsättningarna	5

Inledning

Skolverket har granskat verksamheten i och besökt Dahlstiernska gymnasiet den 10 och 11 oktober 2006. I slutet av denna rapport framgår vilka som varit ansvariga för utbildningsinspektionen.

Inspektionen avser att visa hur verksamheten genomförs samt dess förutsättningar och resultat. Bedömningarna av kvaliteten och av hur väl verksamheten uppfyller statens krav görs utifrån skollagen, läroplanen och övriga författningar för det offentliga skolväsendet. Information om inspektionen finns i separata material och på Skolverkets webbplats ([www.skolverket.se/ Inspektion](http://www.skolverket.se/Inspektion)).

Kommunen har ansvar för att de brister inspektörerna lyfter fram i den sammanfattande bedömningen åtgärdas. Åtgärderna skall redovisas till Skolverket inom tre månader vilket framgår av Skolverkets beslut. Skolverket följer också upp effekterna av inspektionen vid kommande inspektionstillfälle.

Denna skriftliga rapport kompletteras med muntlig återrapportering av de ansvariga inspektörerna.

Underlag

Underlaget för inspektörernas bedömning är dels dokument från Melleruds kommun och Dahlstiernska gymnasiet, dels den information som samlats in under besöket. Rapporten grundas även på annan information om kommunen och skolan från exempelvis Skolverkets nationella uppföljningssystem.

I Dahlstiernska gymnasiet intervjuades elever, lärare, annan personal och rektor. Inspektörerna besökte lektioner i skolans alla program och årskurser. Även andra iakttagelser i skolmiljön och studier av dokument som finns på skolan utgör underlag för kvalitetsbedömningen.

Rektor har tagit del av och givits möjlighet att lämna synpunkter på sakuppgifter i rapporten.

Beskrivning av skolan

Dahlstiernska gymnasiet	Antal elever
Gymnasieskola	225

Dahlstiernska gymnasiet erbjuder fem nationella program: Barn- och fritidsprogrammet (BF), Estetiska programmet med inriktningarna musik och dans (ES), Naturvetenskapsprogrammet (NV), Samhällsvetenskapliga programmet (SP) och Teknikprogrammet (TE). Dessutom finns gymnasieskolans individuella program och Lärlingsprogrammet. Inom ramen för individuella programmet bedrivs i samarbete med Socialtjänsten, Passagen, en verksamhet för elever med stort stödbehov. Melleruds kommun samverkar med Fyrbodals övriga gymnasieskolor gällande övriga nationella program.

Dahlstiernska gymnasiet startade 1996 och har sin utbildning i nya fräscha lokaler som invigdes 2002. Skolans lokaler används till viss del även av Kulturbuket. Kulturbuket på Dal är en kulturscen som stöds av Melleruds kommun och av Västra Götalandsregionen.

Sammanfattande bedömning

Bedömningarna av kvaliteten i utbildningen vid Dahlstiernska gymnasiet och av hur väl verksamheten uppfyller statens krav görs utifrån skollagen, läroplanen och övriga skolförfattningar.

Inspektörerna bedömer att eleverna vid gymnasieskolan erbjuds ett programutbud enligt nationella mål och riktlinjer. Dahlstiernska gymnasiet är en gymnasieskola med en engagerad personal som medvetet arbetar för att möta elevernas olika behov. Skolan förmedlar normer och värden enligt de nationella målen.

Eleverna vid Dahlstiernska gymnasiet når goda kunskapsresultat både på nationella och individuella program. Lokaler, skolans utrustning och övriga läromedel är ändamålsenliga och tidsenliga för samtliga program. I skolans gemensamma café umgås personal och elever.

Inspektörerna bedömer att nedan angivna brister snarast måste åtgärdas.

- Skolans handlingsprogram mot kränkande behandling uppfyller inte de krav som ställs på en likabehandlingsplan (lagen om förbud mot diskriminering och annan kränkande behandling av barn och elever).
- Elever som är i behov av särskilt stöd skall få det och åtgärdsprogram skall upprättas för alla elever som behöver särskilda stödåtgärder (8 kap.1, 1 a §§ gymnasieförordningen).
- Det finns en lokal kurs som huvudsakligen består av övergripande läroplansmål (2 kap. 14 § gymnasieförordningen).

Bedömning av resultaten

Inspektörerna har granskat hur väl skolans elever utvecklar kunskaper, normer och värden enligt de nationella målen för lärandet särskilt angivna i skollagen, läroplanen, de nationella kursplanerna och programmålen.

Kunskaper

Intervjuade elever uppger att de känner till målen för de program de studerar på och att de informeras om mål och betygskriterier i början av varje kurs.

Vid Dahlstiernska gymnasiet genomförs de nationella proven. Resultaten analyseras och används enligt rektorn och intervjuade lärare som vägledning vid betygssättningen. Enligt lärarna påverkas resultaten positivt av de små elevgrupperna. De anser att de små grupperna skapar förutsättningar för att påverka eleverna positivt.

Tabell 1. Utdrag ur betygsstatistik för elever med slutbetyg år 2005 för Dahlstiernska gymnasiet.

	Program	Kvinnor	Män	Totalt	Riket
Genomsnittlig	NV	18,1	17,4	17,7	16,1
betygspoäng	SP	16,0	16,0	16,0	14,7
	TE	-	14,8	14,8	13,8

Barn- och fritidsprogrammet och Estetiska programmet har vid inspektionstillfället ännu inga elever med slutbetyg.

Inspektionen visar att Dahlstiernska gymnasiet kunskapsresultat för programmen NV, SP och TE är högre än riksgenomsnittet. Vad dessa skillnader beror på, har enligt rektorn inte analyserats vid skolan. Inspektörerna bedömer att skolan behöver analysera sina kunskapsresultat för att säkerställa sina bedömningsgrunder och identifiera sina framgångsfaktorer.

Normer och värden

Skolan har en viktig uppgift när det gäller att förmedla och hos eleverna förankra de värden som vårt samhällsliv vilar på. Skolans uppgift är att aktivt och medvetet påverka och stimulera eleverna till att omfatta vårt samhälles värderingar och låta detta komma till uttryck i praktisk och vardaglig handling.

Dahlstiernska gymnasiet är en liten gymnasieskola som möjliggör en nära och personlig kontakt mellan elever och personal. Genom observationer och intervjuer med elever och personal framkommer att de flesta elever har förmåga att hantera demokratifrågor, livsfrågor och etiska dilemman på ett tillfredställande sätt. Miljön i skolan upplevs av elever och personal både fysiskt och psykosocialt som trygg. Elever känner sig trygga och stämningen på skolan är god. Inspektörerna bedömer att skolan förmedlar normer och värden i överensstämmelse med de nationella målen.

Bedömning av genomförandet

Inspektörerna har granskat arbetet med arbetsmiljön, föräldrarnas och elevernas delaktighet, innehåll, organisation och arbetssätt i undervisningen, individanpassning och stöd, utvärdering av lärandet, bedömning och betygssättning, kva-

litetssäkring och förbättringsarbete, skolledning och intern kommunikation. Nationella riktlinjer för arbetet finns i skollagen, läroplanen och i andra författningar för respektive skolform.

Arbetsmiljö och delaktighet

Samverkan sker i skolans formella samverkansorgan i form av klassråd och elevråd. Enligt intervjuer har eleverna klassråd tillsammans med sina mentorer, där frågor diskuteras för att sedan föras vidare till elevrådet. Elevrådsmöten hålls kontinuerligt och protokoll från dessa möten anslås och publiceras för allas kännedom. Elevrådet har också möjlighet att närvara vid personalkonferenser.

Skolan har en handlingsplan mot kränkande behandling men saknar enligt inspektörernas bedömning en likabehandlingsplan. Inspektörerna informeras om att man inom skolorna i Melleruds kommun har påbörjat ett gemensamt arbete med att upprätta en likabehandlingsplan. Inspektörerna vill uppmärksamma skolan på att det från den 1 april 2006 råder ett uttryckligt förbud mot diskriminering och annan kränkande behandling av barn och elever (SFS 2006:67). Den nya lagens ändamål är att främja barns och elevers rättigheter oavsett kön, etnisk tillhörighet, religion eller annan trosuppfattning, sexuell läggning eller funktionshinder och att förebygga och förhindra trakasserier och annan kränkande behandling. Skolan är skyldig att bedriva ett målinriktat arbete för att främja dessa ändamål och bland annat se till att det upprättas en likabehandlingsplan. I planen skall åtgärder redovisas och planen skall följas upp varje år. Inspektörerna bedömer att skolan saknar en likabehandlingsplan.

Intervjuade elever upplever att de är delaktiga och får vara med och påverka undervisningen. De upplever att deras idéer mottas på ett positivt sätt och att skolan uppmuntrar egna initiativ. Vissa elever säger dock att inflytandet varierar från lärare till lärare. De beskriver också att de i vissa kurser medverkar vid utvärdering. Inspektörerna bedömer att skolan har former för samverkan och arbetar för att främja elevernas förmåga och vilja till ansvar och inflytande i stort och att flertalet elever känner till kursplanemål och betygskriterier.

Organisation och arbetssätt

Gymnasieförordningen fastställer att för genomförandet av de fastställda målen för utbildningen skall det finnas en arbetsplan. Den arbetsplan för arbetsåret 2006/07 som skolan presenterar utgår från kommunens målområden samt egna lokala mål. Inspektörerna uppfattar att arbetsplanen bygger på föregående års kvalitetsredovisning efter att man har utvärderat och analyserat måluppfyllelsen. Inspektörernas bedömning är att undervisningens innehåll, utformning och organisering sker i överensstämmelser med nationella mål och riktlinjer.

Enligt redovisade dokument har alla elever vid skolan dels en individuell studieplan, dels en individuell utvecklingsplan. Vid intervjuer med elever framkommer att alla inte känner till den individuella studieplanen. Utvecklingssamtal med elever och föräldrar, för elever som inte är myndiga, genomförs en gång varje termin. Intervjuade elever säger att de är nöjda med den information de får vid samtalen.

Vid intervjuer med rektorn och lärarna framkommer att rutiner för hur skolan identifierar elever i behov av särskilt stöd är något oklara och det skrivs inte alltid åtgärdsprogram. Detta medför att elever som är berättigade till särskilt stöd inte alltid får det. Inspektörerna bedömer att alla elever som är berättigade

till särskilt stöd inte får ett åtgärdsprogram och heller inte det särskilda stöd som de är berättigade till.

Enligt rektorn studerar ett fåtal elever enligt ett reducerat program.

Inspektörerna bedömer att skolan erbjuder elever inom gymnasieskolans individuella program en individanpassad utbildning av god kvalitet.

Utvärdering av lärandet, bedömning och betygssättning

Som tidigare nämnts deltar eleverna i kursutvärderingar och de nationella proven används som ett stöd vid betygssättningen. För att få en rättvis bedömning av eleverna har man inlett ett samarbete med gymnasieskolorna i Bengtsfors och Dals Ed där man bland annat diskuterar principer för en rättvis och likvärdig betygssättning.

Eleverna uppger vid intervjuer att mål och betygskriterier i flera av programmens kurser är svårförstådda och att de skulle önska sig mer information. Elever är tveksamma till om betygen är rättvisa. De säger att lärare har olika stora krav och att proven styr betygssättningen i stor utsträckning. Inspektörerna bedömer att uppföljning, bedömning och betygssättning görs med stöd av underlag som är allsidigt och som tar hänsyn till kunskapens olika former.

Kvalitetsarbete och ledning

Skolan har en kvalitetsredovisning för läsåret 2005/06 som har sin utgångspunkt i de centralt formulerade målen. Diskussioner om skolans kvalitetsarbete har förts mellan rektorn och samtliga lärare. Kvalitetsredovisningen innehåller en presentation av verksamheten och beskriver skolans styrkor, möjligheter, svagheter och hot. I kvalitetsredovisningen görs också en analys av prioriterade områden i arbetsplanen.

Skolans rektor har det operativa ansvaret och är direkt underställd Kultur- och Utbildningsnämndens förvaltningschef. Rektor anser att beslutsvägarna är tydliga. Rektor har arbetat som rektor sedan 2004 och genomgår den statliga rektorsutbildningen. Rektor är väl känd bland elever och lärare och uppfattas av lärarna som väl förtrogen med verksamheten. De anser att han aktivt och målmedvetet uppmuntrar personalen att utveckla skolans verksamhet. Inspektörerna bedömer att rektor är förtrogen med verksamheten, utvecklar den på ett positivt sätt samt har ansvar och befogenheter att anpassa verksamheten efter elevernas behov.

Bedömning av förutsättningarna

Skolverket tar i inspektionen upp följande förutsättningar för utbildningen; tillgång till den utbildning som skall erbjudas, information om utbildningen, personalens kompetens samt tillgång till läromedel, pedagogiska material och utrustning. Nationella bestämmelser finns bl.a. i skollagen.

Inspektörerna bedömer att eleverna erbjuds undervisning motsvarande minst den garanterade undervisningstiden samt erbjuds individuella val, valbara karaktärsämneskurser samt språkval enligt förordningen. Dock erbjuder skolan en lokal kurs om 50 poäng i elevrådsarbete. En lokal kurs skall ge kunskaper i ett eller flera ämnen inom ett bestämt kunskapsområde och svara mot sådana behov som inte tillgodoses genom den nationellt fastställda kursplanen. Inspektö-

rerna bedömer att den lokala kursen elevrådsarbete betygssätter ett läroplansmål, vilket strider mot förordningen.

Skolans utrustning och övriga läromedel är ändamålsenliga och tidsenliga för samtliga program. Lokalerna bidrar till att undervisningen och personalens planering och samarbete kan ske på ett ändamålsenligt och effektivt sätt.

Vid inspektionstillfället pågår uppbyggnad av ett bibliotek, vilket tidigare saknats på skolan.

Inom ramen för gymnasieskolans individuella program erbjuds eleverna tre olika verksamheter; en heldagsutbildning för den grupp elever som framförallt kompletterar sitt avgångsbetyg från grundskolan, "Passagen" för den grupp elever som är i behov av extra vuxenstöd och som sker i samarbete med individ- och familjeomsorgen samt ett "Lärlingsprogram" där praktisk yrkesutbildning varvas med teoretiska studier. Lärlingsprogrammet har resulterat i en fast anställning för några elever.

Inspektörernas bedömning är att eleverna vid gymnasieskolan erbjuds ett programutbud enligt nationella mål och riktlinjer.

Enligt rektorn är andelen lärare med pedagogisk utbildning hög. Inspektörernas bedömning är att tillgången till utbildad personal är god.

Det finns möjligheter till kompetensutveckling för personalen och individuella kompetensutvecklingsplaner är upprättade enligt rektorn. Personalen upplever dock att det råder brist på kompetensutveckling bland annat av ekonomiska skäl.

Till stöd finns en skolsköterska och en socialpedagog, samt tillgång till ett centralt stödteam, vilket dock i första hand är avsett för grundskolans elever.

Datum	Ort
2007-03-21	Göteborg

Sonja Henriksson

Ulla-Britt Norin